

[Sigsgaard.]

delser fra mange forskellige mennesker, efter at spørgsmålet er blevet rejst. Det er et spørgsmål, der interesserer mange. De kan ikke få svar på det. Man skulle tro, jeg havde bedre muligheder, jeg kan rejse det her i tinget, og andre kan rejse det her i tinget, men her har det altså hidtil ikke været muligt at få svar. Det sidste, jeg har gjort, er, at jeg skrev en artikel i et stort dagblad, hvor jeg igen rejste spørgsmålet; heller ikke på denne artikel er der kommet nogen reaktioner. Nu rejser jeg det igen her i dag, og det er altså fjerde gang, det spørgsmål bliver rejst offentligt bare fra min side — andre har jo rejst det ved andre lejligheder. Har Danmark krævet disse erstatninger udbetalt fra Tyskland, og hvornår er det sket?

Jeg har også stillet spørgsmålet til hr. J. O. Krag, for den nuværende udenrigsminister har ikke været minister så forfærdelig længe, og der er gået mange år siden besættelsen. Jeg har stillet spørgsmålet til hr. J. O. Krag: har tidligere socialdemokratisk ledede regeringer afkrævet tyskerne erstatning? Jeg har så vidt mig bekendt heller ikke fået svar på det spørgsmål. Jeg går ud fra, at hr. J. O. Krag vil svare her i dag, og at han, hvis kravet ikke er rejst, da vil forklare hvorfor.

VS kan altså stemme for dette underænderingsforslag.

Må jeg så slutte med at udtrykke håbet om, at blot nogle af de smukke ord, der udtales, hver gang folketinget har udenrigsdebat, bliver til realiteter, blot nogle af dem, og at udenrigspolitikken for fremtiden behandles seriøst og konsekvent og ikke først og fremmest benyttes som våben i indenrigspolitikken.

Kai Moltke: Jeg forstår udmærket godt det hjertesuk, som blev fremsat af den socialdemokratiske ordfører, hr. J. O. Krag, over, at vi begyndte i november måned, og nu nærmer vi os snart folketingssamlingens slutning, og at det derfor umuligt kan være for tidligt, at man tager konkret stilling til det forslag, som er fremsat fra socialdemokratiets side. Nu er der jo altid den fordel, når en ting udsættes, at udviklingen ikke går i stå sammen med folketingets dagsorden, så der kan komme nye vigtige faktorer med

ind, som i og for sig kan gøre, at grundlaget nu og da må blive lidt andet, nu og da kan blive lidt bredere, men det er jo ikke andet, end at der i virkeligheden dukker nye problemer op.

Se, nu for det første med hensyn til afsnittene om sikkerhedskonference og sikkerhedsklima: der er f. eks. sket det i mellemtiden, at Canada har bebudet ville at trække halvdelen af sine styrker tilbage fra Vesteuropa, tilbage fra Tyskland, og i den forbindelse kunne jeg da godt lide at efterlyse et tilsvarende dansk bidrag. Ja, det bedste bidrag ville ganske simpelt være, at regeringen stillede forslag om, at vi én gang for alle udtrådte af NATO, udtrådte af disse militære koalitioner, men der er vel ikke store forhåbninger om, at der hverken fra socialdemokratiets eller fra de nuværende regeringspartiers side skulle kunne tages et sådant afgørende skridt. Nå ja, men så kunne man jo som Canada begynde i det små, og det sted, hvor man burde begynde, måtte vel derfor være at gøre op med det appendiks, som NATO-pagten fik i 1962, nemlig at vi så vidt muligt frigøres fra den dansk-tyske fælleskommando på alle manøvrer, på alt samvirke på dette felt og først og fremmest ikke bruger penge til, at danske tropper deltager i øvelser i Tyskland på tysk territorium, og at vi beder os fritaget for gæstevisitter fra tysk side heroppe. Ja, se, det er lige, hvad Canadas aktion har aktualiseret i den tid, der er gået, siden vi ved første behandling tog stilling til det socialdemokratiske forslag.

Men der er desværre også indtruffet andre ting, og her bliver jeg nødt til at springe lidt i planen. For når jeg ser på det afsnit i det socialdemokratiske forslag, som drejer sig om FN, så ser jeg, at der her i og for sig er opstået nye situationer, som man godt kunne have konkretiseret og taget stilling til, særlig når tingene har været i udvalg. Det lyder såre godt, og der kan også være fuldstændig enighed om her i tinget, at man vil støtte de nye staters bestræbelser for at opnå politisk ligeberettigelse og grundlag for en selvstændig økonomi. Ja, men hvad så med sådanne ting som den forfatningsforandring, der i øjeblikket er ved at blive gennemført i Rhodesia? Det er jo også et mellemværende, som har været behandlet i FN, og som burde behandles overordentlig hånd-